Datum
6 september 2022

Zaaknummer
2022-011820

Onderwerp
Richtlijn extra gelden jeugdzorg 2023

Inlichtingen bij
Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Geachte gemeenteraad,

Inleiding
Veel gemeenten hebben de afgelopen jaren te maken gehad met oplopende kosten voor de uitvoering van de jeugdzorg. De middelen die hiervoor in het Gemeentefonds waren toegevoegd bleken ontoereikend. Om de ergste nood te verlichten, heeft de Rijksoverheid de afgelopen jaren telkens extra geld beschikbaar gesteld in het Gemeentefonds voor het eerste begrotingsjaar. De afgelopen jaren mocht u een stelpost op nemen in de begroting om zo te kunnen anticiperen op extra geld voor de jeugdzorg in de meerjarenraming.

Ook dit jaar is er voor gemeenten in 2023 extra geld toegevoegd aan het Gemeentefonds, maar is er nog geen besluit genomen over 2024, 2025 en 2026. Van u wordt wel verwacht dat u een meerjarenbegroting vaststelt. Zonder duidelijkheid is het niet mogelijk een goed financieel beleid te voeren en meerjarenbegroting op te stellen. Om hier aan tegemoet te komen hebben het Ministerie van Binnenlandse Zaken (BZK) namens het Rijk en de VNG hierover afspraken gemaakt en aan ons als toezichthouder voorgelegd. We zijn akkoord gegaan met dit voorstel.

De richtlijn
In de uitspraak en advies ‘Jeugdzorg: een onderwerp van aanhoudende zorg’ van 18 mei 2021 is de aangestelde arbitragecommissie tot de conclusie gekomen dat de middelen die zijn toegevoegd aan het Gemeentefonds onvoldoende zijn om de uitvoering van de jeugdzorg door de gemeenten te bekostigen. Ook is in dit rapport berekend hoe hoog het verwachte tekort is voor de komende jaren.

Momenteel lopen er onderhandelingen tussen BZK namens het Rijk, de VNG en andere betrokkenen over de financiering van de jeugdzorg en de Nederlandse gemeenten in het algemeen. Om die reden is er nog geen besluit genomen of en hoeveel extra geld gemeenten krijgen voor de jeugdzorg na 2023. De verwachting is dat hier in november 2022 meer duidelijkheid over komt. Tot die tijd mogen gemeenten er vanuit gaan dat de bedragen zoals aangegeven door de arbitragecommissie voor 2024, 2025 en 2026 ook daadwerkelijk en volledig toegevoegd gaan

worden aan het Gemeentefonds. Het is daarom toegestaan een stelpost op te nemen in uw meerjarenraming waarbij u anticipeert op deze verhoging van het Gemeentefonds.

In het coalitieakkoord 2021 van de landelijke regeringspartijen is overeengekomen dat er een uitname gedaan wordt uit het Gemeentefonds die oploopt tot € 511 miljoen. Om dit te bewerkstelligen heeft de Staatssecretaris van VWS gegarandeerd dat er wettelijke maatregelen in de jeugdzorg zullen volgen, waardoor gemeenten een vergelijkbaar bedrag minder aan kosten zullen maken of via andere wegen inkomsten kunnen genereren. Daarom dient de hoogte van de stelpost voor de verhoging van het Gemeentefonds verminderd te worden met deze uitname. Daartegenover kunt u al wel anticiperen op verlaging van de kosten of verhoging van de inkomsten met een extra stelpost als gevolg van de beloofde maatregelen van de Staatsecretaris. Door het opnemen van deze extra stelpost is de uitname op basis van het coalitieakkoord per saldo neutraal voor uw gemeente. Voor meer details verwijzen we u naar de bijlage met daarin de afspraken tussen BZK en de VNG.

Tot slot
Als gemeente kunt u gebruik maken van de stelposten omschreven in de richtlijn, maar u bent u hier niet toe verplicht. De richtlijn geeft aan wat wij bij de begrotingsbeoordeling 2023 als grenswaarde beschouwen. U kunt er ook voor kiezen geen van beide stelposten op te nemen in uw meerjarenraming. Ook kunt u de uitname van € 511 miljoen uit het coalitieakkoord direct verrekenen met de stelpost voor de extra inkomsten. Dit is nadelig voor uw begrotingsresultaat, maar neemt wel de onzekerheden weg over de effecten van de extra stelpost op de meerjarenbegroting.

Met vriendelijke groet,
Gedeputeerde Staten van Gelderland

John Berends
Commissaris van de Koning

Miriam Nienhuis-van Doremaele
Secretaris

Bijlage(n)
- ‘Afspraken jeugdmiddelen in de meerjarenraming’